

stode-

TYÖKANSAA.

Ensimmäinen suomalainen lehti, jossa työväestön äänentoiminta, ilmestyä joka päivä, paitsi ei sunnuntai ja lauantai. Joka päivä.

TOIMITUS JA KIRJURI
316 Bay Street.
Postioffisi.
Port Arthur, Box 516, Ont. Can.
Falmouth.
Konttori 402 North.
Toimitus 402 North.

Toimitajat
M. Habi L. Mollan
Trj Mäkelä K. Alatalo.

Liikennehoitaja
(Manager)
John Oravainen

TILAUSHINNAT
Canadaan ja Yhdysvaltoihin:
Vuosi \$3.50
Puoli vuotta 1.75
Kokoa kuukausittain 1.00

Suomeen ja muunne ulkomaille
Vuosi \$4.50
Puoli vuotta 2.25
Kokoa kuukausittain 1.50

Ilmoitushinnat: 25 senttiä palkkatilalla. Kuukausi- ja vuosilomakuita. Tuntuu alennus. Ilmoitusta uutisten muodossa 10c. rivillä. Ilmoituskuita etusivulla 50c. prosentin korotus.

Nimenmuuttolomakkeet maksaa \$1.00 kerta ja 2 kerta \$1.50. Avioiltoilomakkeet \$1.00 kerta, \$1.50 2 kerta (etusivulla \$1.50, 2 kerta \$2.00). Syntymäilmoitukset 50c. kerta, 75c. 2 kerta. Kuoleman ilmoitukset \$1.00 kerta, \$1.50 2 kerta.

ASIAMIEHILLE JA TILAAILLE
Asiamiesten ja tilaajien on muistettava, että lehti alkaa saapumassa ilmeillä viikolla perästä siitä kun laus on konttorille saapunut.

Työkansa (The Workpeople)
the only Finnish newspaper in Canada, devoted to the interests of working people, and published every day, except Sunday and statutory holidays, by The Finnish Publishing Company, Ltd.

Editorial and Business Offices
316 Bay Street, P. O. Box 516.
"Phones"
Office 402 North.
Editor 402 North.

Advertising rates: 25 cents for column inch. Considerable reduction on monthly and yearly advertisements. News advertisements 10 cents a line. For advertisements on front page 50 per cent increase.

Extended the statutory press privileges on the 9th day of April 1912.

UNION LABEL
"URHOOLISUUS JOHTAA RIKKAUTEEN".
Geo. Goodway, Canadian terästyhtiön työntekijä voi menettää henkensä seurauksena urhoollisuutta, jota yrityksestä estää gasoliinirahjous yhtä tehokkaasti. Belleville, Ontario.

Säiliöstä oli vuotanut jonkun verran gasoliinia, joka syttyi palamaan. Goodway, nähdessään ulkavaan vaaran, heitti tyhjää seementä säiliön leikkien päälle. Tässä tapauksessa tähti hän sai ruumiissaan pahoja palovammoja.

Montrealin Star, puhui tästä onnettomuudesta otsikolla: Urhoollisuus voi johtaa rikanteen! Täyvänsä rikkautta kovan viisat he, lähettivät tässä tarkottavat!

"MITÄPÄ HYÖTYÄ MINUSTA SITTEN ON?"
Ei niinkään harvoin kuulee tuota ylläolevan vastahakoista ilmaisevan lausekeita monien viriänsä työntekijöiden huulilla, jouduttuun keskusteluun heidän kanssaan järjestyneiden työläisten merkityksestä; järjestymisen välttämättömyydestä nykyisten nurkkurien olojen rikkinäisyydessä ja uuden paremman hyvinvointia takaavan järjestelmän tilalle saattamisesta.

Vai niin hyvät kärsimystöverit! Että mitkä hyötyä tästä sitten olisi sinä armeijassa, jonka tehtävänä kuuluu koko maailman valloittamiseen niille jolle se todellisuudessa kuuluu: maailman

musta sitten on?" He, nuo yhteiskunnan ylläsielä olostelevat punnitsivat joksä juuri sinä olet kiittänyt niitä hyötyä sinusta on sinä järjestöistä, joka on asettunut luokkatietelun kamalle omia tavansa luokkaan nähden. Älä väitteleminen ulkona loikeleiva kapitaalinen orja ole epäilevien Tuomaksien kuoroa kuuluvaa, eläniänsä kaikella valtiolla: ihmisraivosi, voimaasi ja suuruntatit tunteimien käpiä, joka maassa mairitteleva vaikka työ ja järjeksi voi sinusta "kruunata" luomakunnan herran. Korkein ja jaloiten päärysi on sinun työstä arvon todien tunteminen, joka yksin ja ainoastaan on ehona niidenkin elämää, jotka ovat tietämättömiä otarjaukset verisiin ottein toisinaan vastaan usuttaneet, jumalan johdumalla ja helvetai vaivoilla peloiteltu.

Älkää unohtako riveistämme ulkona oleva rantatähti, että juuri te emmekä ulkoilmoitellamme ja välittämättömyydellemme olette jarru, joka hidastuttaa kumouksuunamme kulkua. Elkö joidin elänsäonne ole kyllin voimakkaasti tälle ihmisuusi mitä tällä puolella Ettekö iläy miten minkäruisten olojen uurtumista te olette? Koko ihmiskunta viruu tuskin ja valitusten kynneissä.

Kaikenlaisien elintarpeiden ylläilytyksistä varastohoneet huojun, rikkinäiden pöydät herkistatä notkuvat, mutta sinä, niiden tuottaja, vilusta väritet, näin kalvanana huoju äänettömästi kärsit kuin turaksia köyhtetty lampa. Herää yllä! kayahda nykyistä asemasi, sinä nukkuva orja. Liity riveihin, joka taistelee ihmiskunnan jalointa taistelua elämästä ja kuolemasta. Silloin tulet tuntemaan hyödyttämisen vierok.

Toverumalla Edw. Averkio.

Ulkomaalainen työväestö.

Ulkomaalaisten työläisten maahanpääsyä koskevan lain tärkeitä väärinkäyttö ja suoraan rikkinäinen on viime aikoina kuuluttanut yleistä mielialaa siinä määrässä, että se on pakottanut sisäasiain ministeri R. Rogersin lupamaan julkisen tutkinnon. Ylimpiä lainrikkouksia näyttävät olevan rautiontehtävät, jotka näissä asioissa ottavat lain omiin käsiinsä, ovat lakina itselleen. Silloin ne haluvat työläisiä tuovat ne niittä mistä työssä. Täten emme näin ollen oleva työmarkkinat tulevat estäviä työntekijäitä ja hitä ja kurjuus huutamassa määrässä lähtyivät. Mr. Herbert G. Johnson, Dominion hallituksen siirtolaistaloudenministeri, jolla päätökseksi on Winnipegissä, on määrätty tutkimaan kaikkia sellaisia asioita ilmeillä, jotka kukaan nykyisin ajattelee, että viikkotähtä lakin, jättävi voimasta pois syyks. 30 päivä tänä vuonna, joten hänen havainnollaan on hyvin vähän vaikutusta tässä rautateiden rakennusesson kina.

Silloin kun ulkoilasta siirtolaistut tutkitaan, on hyvä muistaa siirtolaistalouksen. On yleisesti tunnettua, että se on sisäasiain ministeri, jota on aikana tahi toisensa avustettu tähän maahan tulemaan, on vahvinkos- maalle ja erityisesti työväestölle. Viikkomaalainnutun katsantokannalta lahjojen antaminen pelastusarmeijalle, y. m. armelaisuus ulkoilmoittamiseen niille jolle se todellisuudessa kuuluu: maailman

sin väkijoukossa poistaa valittava pahe, mutta sen tekeminen ei ole yhäk, miehen vallassa. Isännät, suuret korporaatiot, ovat niitä, jotka päättävät sellaista tärkeitä kysymyksiä ja niin kauan kun heidän etujensa mukaisia on rikkos lakia, he tekevät sitä rangaistukset.

Vallanperijät.

(Leipz. Volkz.)

Usein on historiallisia ihmisten hetkellisiä hallitustoja, kuninkaita ja ruhtinaita, vaivannut kysymys arvokkaan seuraajan saamisesta. Kun joku suri valloittajia oli kyvyllään ja onnellainen perustanut suuren valtakunnan, oli hänen sydäntään kalvaa hiljainen suru: mitenkö tulee siitä käymään, kun minua ei enää ole. Tuoleko seuraajani jatkamaan täällä samalla piteytytyksellä ja välittämättömyydellemme olette jarru, joka hidastuttaa kumouksuunamme kulkua. Elkö joidin elänsäonne ole kyllin voimakkaasti tälle ihmisuusi mitä tällä puolella Ettekö iläy miten minkäruisten olojen uurtumista te olette? Koko ihmiskunta viruu tuskin ja valitusten kynneissä.

Kaikenlaisien elintarpeiden ylläilytyksistä varastohoneet huojun, rikkinäiden pöydät herkistatä notkuvat, mutta sinä, niiden tuottaja, vilusta väritet, näin kalvanana huoju äänettömästi kärsit kuin turaksia köyhtetty lampa. Herää yllä! kayahda nykyistä asemasi, sinä nukkuva orja. Liity riveihin, joka taistelee ihmiskunnan jalointa taistelua elämästä ja kuolemasta. Silloin tulet tuntemaan hyödyttämisen vierok.

Toverumalla Edw. Averkio.

Ulkomaalaisten työläisten maahanpääsyä koskevan lain tärkeitä väärinkäyttö ja suoraan rikkinäinen on viime aikoina kuuluttanut yleistä mielialaa siinä määrässä, että se on pakottanut sisäasiain ministeri R. Rogersin lupamaan julkisen tutkinnon. Ylimpiä lainrikkouksia näyttävät olevan rautiontehtävät, jotka näissä asioissa ottavat lain omiin käsiinsä, ovat lakina itselleen. Silloin ne haluvat työläisiä tuovat ne niittä mistä työssä. Täten emme näin ollen oleva työmarkkinat tulevat estäviä työntekijäitä ja hitä ja kurjuus huutamassa määrässä lähtyivät. Mr. Herbert G. Johnson, Dominion hallituksen siirtolaistaloudenministeri, jolla päätökseksi on Winnipegissä, on määrätty tutkimaan kaikkia sellaisia asioita ilmeillä, jotka kukaan nykyisin ajattelee, että viikkotähtä lakin, jättävi voimasta pois syyks. 30 päivä tänä vuonna, joten hänen havainnollaan on hyvin vähän vaikutusta tässä rautateiden rakennusesson kina.

Silloin kun ulkoilasta siirtolaistut tutkitaan, on hyvä muistaa siirtolaistalouden. On yleisesti tunnettua, että se on sisäasiain ministeri, jota on aikana tahi toisensa avustettu tähän maahan tulemaan, on vahvinkos- maalle ja erityisesti työväestölle. Viikkomaalainnutun katsantokannalta lahjojen antaminen pelastusarmeijalle, y. m. armelaisuus ulkoilmoittamiseen niille jolle se todellisuudessa kuuluu: maailman

Elvittää heidän omat lapsensa niiksi kelpaat? Osakeyhtiöiden syntymisen mukana, mikä kantaa liikkeityksiä, on myös ollut yhden ainoan ylläilytyksistä väkijoukossa, on hävinnyt se vanha tapa, että poika seuraa isänsä liikkeen hoidossa; palattukun toimia ei ole perittävä. Toisin voivat nykyajan trusterit, jotka eivät enää ole valittuja johtajia, vaan ilveävalittia, ottaa uudelleen käyttäntönsä vanhan tavan, ja tosiaan ei heille mikään olisi mieluisampaa, kuin nähdä kumunkuntansa pojilleen siirtyneenä. Mutta sinänpä juuri onkin pulma: ei elvittää kukaan sitä vastaanottamaan. Ylellisyydestä kasvaneina putoavat heitä kykyä nyytellemään teollisuusjohtajina osaa. Se on vanha juuri valloittajia, ja heidän jälkeiläistään: edelliset voimakkaat, tarmokkaat, kestävä, ovat ponnistuksia kysyvään suuriin valloituspäämiänsä tähtäyksen toimintansa terästämisä jalkimäisillä, syntyneinä ja kasvaneina elämän kulkujoukossa. Ilman päämäärää, joka voisi laistaa heidän tarmoaan, ovat täynnä vastemmeliäyksiä liike-elämässä ja harjoittavat mieluummin hienostunutta, hermasvasta hengenvillijä. Edelliset ovat raivoisassa, hermojärjestyksessä olemassalaitelustensa säilyntä vallojajoukko, jälkimmäiset hemmettelijä ja huolellisesti varjeltuja olemassalaitelustensa karulta kovuudelta.

Rathenau kuvaa luokkansa jälkeiläistä seuraavaan tapaan: Jos ei otavikkin halveksineet henkisiä arvoja ja taidetta, ollen pelkkiä liikkeiläisiä, "niin kylläpö kostatavikkin peijä lahjojaan ja henkisytydellään." "He opiskelivat teidistohistoria, kokovoivat muinaisaikain taidetietoksa ja kirjoittelivat runoja..." elvittää sitä kelpaas ainakaan liikkeenojohtajiksi. Kun kapa silloin johtaisi A. E. G. tiku Rathenaua ei enää ollut Vaiden poistamisen keinoksi suositetaan Rathenau artikkelissaan tarkkaa nurempien virkailijain keteelmien ja valloittamista, jota heitä siite koetellun kumnon perustella yhteisä käyttäjä aina tärkeimpiin paikkoihin – mikä tosin on viisainta ajatella, mutta jättäit tälle kysymykseen avymmit syyt huomioimattomatta.

Yhteiskunnallisesti valistuneet, he työssä, mikä käsitä nykyäikeisten liimöitten olevan yleisen maailmankehityksen oleellisen osan, ei tässä olekaan mitään epäselvää ja kysyttävää. "Älkää seuraajastanne huolehtiko," voivat he huudahtaa lra Rathenauille: vallanperijät olemme me! Sil-lä Te teette työtänne vain meitä varten, tasoitatte tietä sosialis-malle! Taloudellisen kehityksen luku, joka syrjäyttää rippumattomin pikkutouttajien suuret joukot, jotka kokeittämällä suuret tuotantovälineet yksityisten käsien jokaiselle ihmiselle tekee perin selväksi yhtenäisen johdon mahdollisuuden ja siten jättää jälle vain valitsemisen sosialismin ja yksityisten teollisuushuimurval-lan väliä – se ratkaisee itsestään vallanperinyksykseen!

Vallanperijät, niin vanhat kuin uudetkin, tulevat omalla persoonallisuudellaan, omilla kyvyillänsä aiheuttaneensa tämän tal-talon vallankumouksen, valtiollisen tal taloudellisen. Todellisuudessa ovat ne vain taloudellisen välttämättömyyden välikappaleita. Pikkuporvarien säilytyksiä ja trusterien ilmeistymistä rikollisuuden huipulla, nykyäikeisä jumalan lähetettyä sotakouluusta, hän naurautti ja sanoi: – Lupaantasi kuoli tänään. – Kastin hyvin, minä hän tahtoi sanoa: "Te olette täyttävä hänen

sankarinsa, jumalan armoittamais-pä-himiksi. Toisessa oloshetkessä, toisin tehtävien näiden laitevalloittajien luonteita ja ehkä ovat talloimuskäsitän siveltänyt tai ehkä sivistetöistymään jättänyt silloin korkeimman arvossa pidettyä. Tässä, tähän tehtävään, taloudellista kehitystä toimenpääntöön, oli tarpeen tarmo ja häikäilemättömyys, ja siksi tulivat herokkaat liikemiehet ja tunnetuimmat nykyiset ihmis-kunnan ihmeiläisiä huipuita, joiden käsissä välttämättömän kapitalin kasantuminen ja teollisuuden kehittyminen tapahtui.

Samoin kuin vanhat valloittajat poistivat pitkävaltoitten lumenomattomat joukot, samoin poistivat nämä uudet taloudellisen elämän loputtoman hajaantumisen. Kun tämä tehtävä on suoritetta, ei mitää valloittajia enää tarvita; he ovat tehneet velvollisuutensa, he saavat mennä – ilman vallanperijöitä. Työtehtävä, tuotan-on omiin käsiinsä ottava kansa on heidän seuraajansa.

Tösin täytyi tämän seuraajan joutua tietään edelläkävijänsä. Seuraviksi täytyi kansan omien järjestyksellä hankkia itselleen tarpeeksi voimaa voittoaikseen luojasti ilmoittautuneen teollisuuden kunnkaan. Siis siihen asti jäi vallanperinyksykseen käytännössä aineelliseksi Rathenauille, Rockefellerille y. m. Mutta juuri meidän kansatontapamme antaa heille vastuksen, joka tosin ei heitä päästä huolehtimisestaan, mutta ainakin voi vapauttaa heidät kalvavasta surusta. Jokainen tehtävä jättäjä jättää niille omainsäilyksillä varustettuja ihmisiä, jotka se tarvitsevat. Kapitaalisten kehittyminen tehtiä on vain kerran olemassa tänä aikana – valloittajain kumunkuntia tarvittiin silloin. Jos kuka monopoloi kerran jo on niillä jätetty, ettei sen johtaminen tarvits mitään erityisiä lahjoja, niin silloin voivat mukavuttaraksatavat nautintoihmissä olla niiden etummissa – seuraajia ja niiden päähuoleena tulee elemaan heille joutuvien kultaan tuhlaamisen, kumnes silloin äärimmilleen kehittyvät vastemmeliäyksiä kapitalismin vastaan tammien voittoa ja köyhälistön vallankumous syöksee nämä vallanperijät valtaistumultaan.

Sodan hirmuja.
"Koko linnaalue oli kuolleen ja veren peittämä."
(Kirj. Prosper Merimee.)
Eräs sotaväen upseeri kertoi minulle seuraavaa ensimmäisestä tappelusta, johon hän oli ottanut osaa:
Savuin rykmenttiäni 4 p. syykskuuta. Tappasin evertsin leirilä. Hän otti minut vastaan jotenkin tylysti, mutta luettuaan suosituksen kirjjeeni uuttui hän erittäin kotoileaksi.
Hän esitti minut kapteenille, joka oli juuri palannut prioreittelestä. Kapteeni, jota tuskien ohitti tulla tutustumaan, oli pitkävahtalainen, ankaran ja tylyn näköinen mies. Hän oli ollut tavallisen sotamies ja saavuttanut olkapäissään sekä rintamienkissien taistelukunnallista. Äänensä oli käheä ja heikko, sisätyyden vastakohda kookkaalle vartalolle. Kerrottiin, että hän oli erikseen mainittu ääni johtui erästä kuulasta, jonka hän oli saanut Jenaan tappeluksaan.
Kun luseksaan, että minä olin tullut Fontainebleau'n sotakoulusta, hän naurautti ja sanoi: – Lupaantasi kuoli tänään. – Kastin hyvin, minä hän tahtoi sanoa: "Te olette täyttävä hänen

Olin aina ollut taikakokoinen ja tässä enustus, näissä oloshetkessä, teki minun tuhkallisen vaikutuksen. Minä olin voutosessa, mutta en voinut nukkua. Minä nousin ja kävelin jonkun aikaa kateenvalvoipia, joka veranvillakko kulkuplat Chevernon kylän luo.

Viljei ylläni virkistä minua hitaasti. Minä nautin tuohon äärelle, kirotuuden väpäämiä ja sulun silmiin, tuovissa, ettei avaisi minun ennenkin vasta huomenna. Mutta ei uni ei tullut. Tahtomattani kiintyivät ajatukseni käheisiin mielikuvituksiin. Tunsin, ettei minulla ollut ainoatakaan ystävästä tangollia nautimaan sadantuhannen miehen joukossa. Jos haavoittuihin ja joutuisin sairaalaa, niin tuntemattomasti haava-lääkärit kohtelisivat minua armoittomasti. Kaikki kertomukset, joita olin kuullut leikkauksista, palasivat mieleeni. Sydämeni löi ankaraasti, komeillessi asetin neuloihin ja lompakon iäkkinen suojukseksi rinnalleni. Iäkkinen vaivasi minua. Hertelesi vaivasi unenhorroksien, kumnes synkät ajatukset taas äikkä herättivät.

Väitteen väkijoukko pääsi voitolle. Uni tuli. Minä silloin herätykseni. Toisteluun ei kuitenkaan käsketty, vaan minun hoidon jälkeen saimme uudestaan laskutusta levolle.
Kolmatta kelloa käydessä saapui adjutanttini tuoden määräyksen lähteä likkilehti. Jääkärin hajoivat tasangolle ja ne seuraammiensa hitaasti heitä. Kahdeksan minuutin kuluttua jo tähtisimien venäläisiä evakuoitaviksi, jotka peräntäytyivät liimotukseen. Yksi työpöytäpotteri astui oikealle puolellemme, toinen vasemmalle ja kaksi vään eteemme. Ne suuntasivat kiiveen tullen villaholisin, jotka vastasivat tarmokkasti. Pian oli Chevernon linnoitus kadonnut sakaaseen savupölyen. Meidän rykmenttimme, eräissä notkelmassa meidän suojeluna venäläisten kuulla, jotka suhisivat pittemme ylläpuolella tahi korkeintaan roiskivat mustaa ja pientä tähtiä päällemme.

Täten lähtökäivä kateeli kapteeni minua suorella tarkkaavuuudella, heitti suoraan minun pari kolme kertaa viemään käteni ruskeille viiksilleen. En pelännyt ollenkaan, vaikka toiset näyttivät sitä minusta tulevan. Vararotat kuulat lähtivät suuresti rokkauttani. Isterakkauteen vakutettiin minulle, että olin todellisuudessa vaarassa, sillä olinhan minä tykistöläinen. Olin mielissäni jättänyt vain uuden saavani kertoa Chevernon liimotuksen valloittaneesta madame B:n salongissa Providence kadulla Pariisissa.

Evertsi kulki komppaniamme ohi. Hän kääntyi puoleeni sanoen: – Ahaa, te menette katsomaan hämpeitä!
Hyminyin ja pyyhkin kädellä pukuani, johon eräs kuula oli lennättänyt multaa. Venäläiset näytelivät huomannet luotensa huomnon menestyksen, sillä he alkoivat käyttää räjähdyskuulia, jotka he pommivat voimaa osiin meihin kossaa. Eräs luodin sirpale pyyhki häntä ja tappoi miehen rinnaltaan.

Minä onnitellen teitä, sanot kapteeni, kun otin ylös sotilaskapteeni, te olette vapaa tänään.
Minä myrssiin sotamiehen tainkaus. Otin ylipäätäkseni ja sanoin: – Otan sen saadakseni naimiehti itseni terveltämään.
Tämä kumpeli pölähti tuntui erinomaiselta.
Minä onnitellen teitä, sanot kapteeni. Te ette näytä pelkäävänä, te komennatte vielä tänään komppania, sillä minä tunnen, että korvani ovat kumut. Hei!

Rykmentissämme oli kolme paltjoona. Toiselle paltjoonalle annettiin tehtäväksi kiertää linnoitus portin puolelta; toiset kaksi tekevät hyökkäyksen. Minä kulin kolmanteen paltjoonalle.

Kun olimme jättäneet viimeiset rintavarustukset, jotka olivat voimajälkeitä meitä, suuntautimme villakkojall meihin ylläilytyksellisen, joka teki surua tuota riveistämme. Luotien vinkua ihmismystytti minua, käinetseni päni kuulin tervettä, jotka olivat enemmän toivonneet tahiä meidän, tekeväni pilaa minusta.

– Oi, kuinka taistelu on kätes, tumm iskeksen.
Lähennimme marssakelien, jalkärit edellämme; venäläiset huusivat komea kaituvaa "hurraa" huutoa; – sitten olivat he hiljää kaitaumatua.

– En pidä tästä äänestyksestä, destä, sanot kapteeni: se ei emuna tylyä.
Mielisteni meikäläiset olivat ilian meluaiva. Enkä minä voisi olla vertaamatta heidän meiläva hutojaan villaholisen äänestöäni hiljaisuuteen.

Saavuin nopeasti liimotukseen luo. Vallinnoitukset olivat rikki ja jättivät meidän kuultamamme. Sotamiehet hyökkäsivät valille huuteen "Eläköön keisari!" voimakkaammalla, kuin olivat edottaneet henkiloitä, jotka olivat jo niin paljon hmutaneet.

Kohotin silmäni. Koskaan en ole nauttava näkynä, jonka silloin näin. Suurin osa savua oli kolonnut pyssyitten kumunkatoksissa kaksikymmentä jalkaa ilmoinen suvipuolella. Keskellä sinerävää urova hämöttä villaholisen viimeinen, puofeksi hävitetty rintavarustukset, jolla venäläiset krenatoorit, asett kokeutettiin, saivat liikkumattomina kuin kuvapatsaat. Minä näin vieläkin edessäni jalkojen sotamiehen, vain silmiä kimmeltäviä meidän, oikein pitkin pyssyn tähtäintä, eräissä ampumareissa meidän suojeluna venäläisten kuulla, jotka suhisivat pittemme ylläpuolella tahi korkeintaan roiskivat mustaa ja pientä tähtiä päällemme.

Täten lähtökäivä kateeli kapteeni minua suorella tarkkaavuuudella, heitti suoraan minun pari kolme kertaa viemään käteni ruskeille viiksilleen. En pelännyt ollenkaan, vaikka toiset näyttivät sitä minusta tulevan. Vararotat kuulat lähtivät suuresti rokkauttani. Isterakkauteen vakutettiin minulle, että olin todellisuudessa vaarassa, sillä olinhan minä tykistöläinen. Olin mielissäni jättänyt vain uuden saavani kertoa Chevernon liimotuksen valloittaneesta madame B:n salongissa Providence kadulla Pariisissa.

Evertsi kulki komppaniamme ohi. Hän kääntyi puoleeni sanoen: – Ahaa, te menette katsomaan hämpeitä!
Hyminyin ja pyyhkin kädellä pukuani, johon eräs kuula oli lennättänyt multaa. Venäläiset näytelivät huomannet luotensa huomnon menestyksen, sillä he alkoivat käyttää räjähdyskuulia, jotka he pommivat voimaa osiin meihin kossaa. Eräs luodin sirpale pyyhki häntä ja tappoi miehen rinnaltaan.

Minä onnitellen teitä, sanot kapteeni, kun otin ylös sotilaskapteeni, te olette vapaa tänään.
Minä myrssiin sotamiehen tainkaus. Otin ylipäätäkseni ja sanoin: – Otan sen saadakseni naimiehti itseni terveltämään.
Tämä kumpeli pölähti tuntui erinomaiselta.

Minä onnitellen teitä, sanot kapteeni. Te ette näytä pelkäävänä, te komennatte vielä tänään komppania, sillä minä tunnen, että korvani ovat kumut. Hei!

Canadaan ja Yhdysvaltoihin	
Vuosi	\$3.50
Puoli vuotta	1.75
Kolme kuukautta	1.00

Suomeen ja muualle ulkomaille	
Vuosi	\$4.50
Puoli vuotta	2.25
Kolme kuukautta	1.50

Ilmoitushinnat: 25 senttiä paljautumalla. Kuukausi- ja vuosimainontia tuntuu alennus. Ilmoitusta ottaa uutisten muodossa 10c rivillä. Ilmoituksista etuisuilla 50 prosentin korotus.

Nimenmuutosilmoitukset maksaa \$1.00 kerta ja 2 kerta 0.10c. Avoliittolainot ilmoitukset \$1.00 kerta, \$1.50 2 kerta (etuisuilla 25c). Syntymäilmoitukset \$0.50 kerta, 75c 2 kerta. Kuoleman ilmoitukset \$1.00 kerta, \$1.50 2 kerta.

ASIAMIEHILLE JA TYÖMAISILLE

Asiamiesten ja tilaajien on muistettava, että lehti alkaa saapumalla heille viikon perästä siitä kun ilaus on konttorimme saapunut.

Työkansan (The Workpeople)

The only Finnish newspaper in Canada, devoted to the interests of working people, and published every day, except Sunday and statutory holidays.

The Finnish Publishing Company Limited

Port Arthur, Ont.

Editorial and Business Office

316 Bay Street, P. O. Box 516.

Phones: Office 402 North, Editor 402 North.

Advertising rates: 25 cents for column inch Considerable reduction on monthly and yearly advertisement. News-advertisements 10 cents a line. For advertisements on front page 50 per cent increase.

Extended the statutory postal privileges on the 9th day of April 1912.

UNION LABEL

“URHOILLOISIN JOHTAA RIKKAUTEEN”

Geo. Goodway, Canadian newspaper

yhdistyksen työntekijä on menettänyt henkensä seurauksena urhoilliseen tahtoon, joka syytti palamaan. Goodway, nähdessään uhkaavan vaaran, heitti tahiä mementi sikkii liekin päälle. Tehdessään tätä hän sai ruumiinsa pahoja palohaavoja.

Montreal Star, puhuu tästä on nettonudesta otsikolla: Urhoillisuus voi johtaa rikkauteen.” Tai-vaan rikkauskisahan viisat lehtierat tästä tarkottavat:

“MITÄPÄ HYÖTYÄ MINUSTA SITTEEN ON?”

Ei niinkään harvoin kuulee tuota ylläolevan väkivahakusutta ilmaisevan lausekettokompleksin ylös työstötoimien huultia, jouduttuun keskusteluun heidän kanssaan järjestyneen työstötoimen merkityksestä, järjestymisen välttämättömyydestä nykyisten nurinkuristen olojen, kulkimistien työstä ja uuden paremman hyvinvointia taakkaan järjestelmän tilalle saattamiseksi.

Vai niin hyvät kärsimystoverit! Että mitkö hyötyä teistä sitten olisi siinä armeijassa, jonka tehtävään kuuluu koko maailman valloittaminen niille joille se todellisuudessa kuuluu: maailman köyhälistölle, joka on maaseuron rajat jätetään huomaan vinnat väkivallaksi koko ihmiskunnan elämän jaloista varten. Muistakaa! Yksityisillä te ette voi korjata niitä syitä, jotka ihmiskunnan korkeimmat tarpeet ovat muuttaneet työstön ja murien harastuksiksi. Jokainen teistä liittynneä tutuukin niin armeijoin korjotakse paljon, niin paljon, että jos valtakunta, joka nykyisin harjoittelee tanssin mässä, väkivallalla ja petollisella liiketoimella katelee, he pelväävät sen hukuttamattoman voiman jo silloinkin, kun siinä ehkä vielä epäilee: ”mitäpä hyötyä minusta on?”

Ulkomaalainen työväestö.

Ulkomaalaisten työllistämisen mah

happiälyä koskevan lain torkka väärinkäyttö ja suoraan rikkinen on viime aikoina kuuluttanut yleisiä mielipiteitä siinä määrässä, että se on pakottanut asiainministeri R. Rogersin lupamaan julkaisun tulkinnon. Ylimpiä lainirakoja näyttää olevan ratuutitehtävät, jotka näissä asioissa ottaivat lain omiin käsiinsä, ovat lakina itselleen. Silloin kun ne haluvat työllisiä tuovat ne niistä mitään hyötyä, laillisesti tai laittomasti ja niin pian kun talvi tulee ja ratuutien rakennustyöt heikkenevät, ne yhä nopeasti ja väliämittämättömästi erottavat väliin työstään. Täten ennestään täynnä olevat työmarkkinat tulevat entistä tyhjemmiksi ja häitä ja kurjous huutavaa määrässä lisääntyvät. Mr. Herbert G. Johnson, Dominion hallituksen siirtolaisdepartementin tähta, jolla pötköörteeri on Winnipegissä, on määrätty tutkimaan kaikkia sellaisia asioita lähellä, erinomattain Vancouver saarella, mutta kun nykyiset säädökset, jotka viississä määrässä sallivat höllyntä lakia, jäivät voimassa pötkö syyks. 30 päivä tänä vuonna, joten hänen laivoimallaan on hyvin väliä vaikutusta tässä ratuutien rakennusessa.

Silloin kun ulkomaista siirtolaista tutkitaan on hyvä muistaa siirtolaislakojenmukaan.

On yleisesti tunnettu, että se osa siirtolaisista, jota on aikana tai toisena avustettu tähän maahan tulemaan, on vahingoittu maalle ja erityisesti työstöväestölle. Viimeksimainittujen katantokanalla lakojen antaminen pelastusarmeijalle, y. m. armellisuus ja ihmisvääryllä jätettäväksi siinä tarkoituksessa, että ne toisista tienne miihii, naksia ja lapeia vaunustallittain, on tapa, joka itsestään johtaa moniin väärin käytöksiin ja mies, joka tulee tänne armellisuusjärjestön avustamana, on liian armainen ja alistavainen olento tallekseen mikään henkilö kykyä kellekään – paitsi itsensänsä, ja on siinäkin alaa-voivien. Komissionista ja tutkinnuksista on ainoastaan vain heidän hyötyä ja harvoin, jos koskaan, parannusta missään huomattavassa määrässä vallitsevan paheseen, joten liian suruista toivos ei pitkä rakentaa sisäasiainministerin lupamaan tutkimin. Mr. Rogers voi olla täy-

nsi, mutta kukaan ei ole huomannut herran. Korkein ja jalo

paikrity on sinun työsi arvot t

linen tunteminen, joka yksin ja

ainoastaan on ehdon naiden k

länän, jotka ovat tietämättöm

mit orjastatut versin sotin tot

taansa vastan usuttaneet, jumal

jumaludella ja helvetti vaivoilla

loitetu.

Alkii unohtako riveistämisen ul

kona olevat ratatjat, että juuri te

ennakkoluuloisuudellanne ja vä

littämättömyydellänne olette se

jarra, joka hidastuttaa kumousja

namme kulua. Eikö teidän elin

tasanne ole kyllin voimakkaasti

teille ilmaissut mitä teillä puuttu

tu? Ettekö älyä mistä nurinku

ristien olojen uurtamista te olette

Koko ihmiskunta virun tus

tain ja valitusten kynnyksellä.

Kaikkienlaisten elintarpeiden y

lityksillä tässä varastoonno

huojuu, rikkinäydä pöytä herkku

ta notkuvat, mutta siinä niiden

tuottaja, vilusta väriset, näin ka

vamana huojut häntönmättä kärsi

ten kuin turvaksi kätettyt lam

mas. Herääkö vielä kavahda nykyi

sä asemassa, siinä nukkuvu orja

liity riveihin, joka taistelee ihm

isyyden kunnan jaloista elämis

ta ja kuolemasta. Silloin tulee tun

temaan hyödyttämisiä arvot.

Toveruudella Edw. Vierikko.

Usein on historiassa ihmisten

hertkelisii hallitsijoita, kuminkai

ta ja ruhtinaita, vaivanntu kyy

myks arvokkaan seuraajan saami

sesta. Kun joku suuri valloittaja

oli kyyllään ja onnellaan perust

antanut suuren valtakunnan, alkoi

hän sydäntään kalvaa hiljainen

suru: mitenkä tulee siitä käym

ämin, kun minua ei enää ole?

Tuleeko seuraajani jatkamaan

työtäni samalla pöytävyydellä kuin

minä? Niin, kumpi hän voisi löy

tä ”arvokkaimman”, millä sa

nalla Aleksanteri suuri kuoli vuor

okseen vastasi kysymykseen, ke

nenkä hän nimittiä seuraajake

seen. Mutta, kukaan on arvokkai

nen kysymys ratkaistaan vain pit

källisillä sodilla, joilla sen se

Aleksanterin kenraalit ratkai

sivat. Ja sitäpaitsi ei ruhtinas u

semmitten halukaan jättää pe

sinin kellekään vierasle, vaan

omalle lapellleen. Tavallisele ku

nikinalla ei siitä olekaan mitään

sen, sen verran kyyä, joka

hänellä itsellään oli, omas kyllä

hän poikaanakin. Mutta n. 5

viisat hallitsijat kokevat tavall

isesti korjata kohtaloa koettaen

erityisen kasvatuksen avulla han

kia itselleen pätevien seuraaj

ien. Tavalisestime meidän tä

ma valtuutettiin meidän van

va hukkaan, sillä olousteht luo

vai aina itselleen sellaisia ihm

isiä, minkälaisia vierasle, mis

sä hallitsija on tarvittavan sil

loissa seuraajalleen varmaiksi,

siellä hän ei voi tehdä parhaim

mastaan aineksesta taisteilja

vaan vain nauttia, hallitsija ju

su lähevenä perikadon eteen.

Nykymaailma on saanut muiden

toista lajia olevia ruhtinaita ja

valloittajia. Tosin ovat yhä e

delleen olemassa vahvatkin kun

ingasvaltuutistoine hoveineen ja

univormineen, mutta kuminkai

nen vanha etealutis on kadon

nut; heidän takanaan ovat kapi

taalin omistajat maailmanhistorian

todellisia ohjajia. Kun pääoma,

ja sen mukana valta, oli aikaisem

min jatkautuneen lukuisale ka

pitalistijoukolla, on taloudellinen

kehitys sitaavastoin nyt keskitt

tyä niellemät, kapitaliin ja val

len, pienelle miljonejärin ryhmäl

le. Tosin esiintyi kapitali valta

na jo aikaisemminkin; tiesivät

hän jo isämme kertoa Rothschild

ist, raharuhinadain ruhtinai

ta, jonka tahtoa vastaan ei yks

kään ruhtinas voinut sota käy

dä. Mutta kokonaan toisin ja pe

rinpohjaisemmin vaikuttaa nyky

aikaisen pääomavaltijain haitta

ti. Heille ei ole ruhtinain val

kuttaminen tarpeellista, he johta

vat välittömästi kansojen kohta

loita, siinä heidän kädessään ovat

tuotantovälineet ja luonnon aar

teet, koko ihmiskunnan elämän

liikteen. He ne ovat maapallon

valloittaneet kuminkait, joiden val

ta käyryvälle kuin pitänpot

tiin valtoliiton herruus. Ja heil

kein on nyt polttavaksi käymässä

tuotantoa valloittajien kysymys.

Jo muutama vuosi sitten tui

skeltti Rathenau. Allegemeine

Elektrizitäts-Gesellschaftin joht

aja – tuon yhtiön, jolla yhdessä

yhdenäruoisen Siemens-Halske

Gesellschaftin kanssa on Euro

opan jättäisimäisen sähköteol

isuuden monopoli – tätä kysymy

sä eräissä artikkeleissaan, joka

nyky on painettuna hänen hilj

listyneessä teoskolekollamassan:

Zur Kritik der Zeit (Aikamme

arvostelua). Tunnettu on siitä

laajasta väite – jota myös puo

luejuttajillisuudessamme usein kä

ytetään todistena Saksan teol

lisuuden keskittymisen himuav

ta vauhdista – tuo lause kolme

saadasta mielestä, jotka nykyi

kaiseksi harvinaisalliseksi liit

niä hallitsevat koko Europan ta

lousmaailma. Mutta hän ei kiit

tele tuota tosiaan, vaan sitä vä

itusta, mikä siitä seuraa. Nämä

kolmesata ”etsivät ympäristö

stään valtakans perijöitä, seura

ajan.”

mieluisampaa, kuin nähdä kum

inkuisia poikkeamia siirtymä

na. Mutta siinäpää jouti onkin pul

ma: ei elvät kykene siitä vastaa

maan. Yllätyksessä kasvaneen

puuttu heillä kykyä niitelemi

soitellisuutta jatkamaan oaa. Se

on vanha juttu valloittajia ja

heidän jälkeisistä: edelliset,

voimakkaat, tarmokkaat, kestä

vät, ovat ponnistuksia kyyvyn,

suurin valloittajapäämäärin tä

länään toimittansa terästämi

äjäin, jättänyt näs, syntynäni

ja kasvaneen elämän kulkulehd

länän päämäärä, joka voisi ka

raista heidän tarmoon, ovat tyn

niä vastemielisyyttä liike-eläm

kohtaan ja harjoittavat mieluum

min hienostuttua, hermaseva

hengenviljelyä. Edelliset ovat

raivoissa, hermojärjestyvissä o

lemasaloistaisteluun säilynyt ja

hojokkuu, jälkimmäiset hemmet

laja ja huolellisesti varjelut ja

olemussaloistaitelun karulta ko

vouduita.

Rathenau kuvaa luokkansa jäl

keistä seuraavaan tapaan: jos

sait ovatkin halveksineet henkisi

äryjä ja talidia, olten pelkkii

luokkia, ”niin kylläpä kosta

vatkin pöytä lahjoilla ja henke

vytyydellä...” He opiskelevat

laidistohistoria, kokoavat muina

isain tiedotteita ja kirjoittelevat

romaneja...” Jäivät siä kelpaa

muuskaa liiketoimintajohd

ta, silloin johtajia A. E. G. o

ku Rathenaua ei enää ole? Vai

freuden poistamisen keinoksi su

osittaa Rathenau artikkeleissaan

tarkkaa tuorempien virkailijain

koettelemista ja valikoimista, jo

ta heitä itse koetellun kunnan

perusteella voitaisi käyttää aina

tärkeimpiin paikkoihin – mikä

tosin on viisainta ajatella, mutta

jättää itse kysymyksen syvymät

syt huomioitomattamiksi.

Yhteiskunnallisesti valistuneel

le työväelle, mikä kättänyt nyky

ajan liiktoitten olojen yleisen

maailmankehityksen oleellisen

osan, ei tässä olekaan mitään epä

selvää ja kysyttävää. ”Älkää

seuraajastanne huolehtiko,” vä

oivat he huohtautaa R. Rathenau

* * *
tistoimis- 318 Bay St. Telef. 348
